

Møteinnkalling

Utvalg: Langsua nasjonalparkstyre
Møtested: Strand fjellstue, Espedalen
Dato: 15.06.2021
Tidspunkt: 09:30 -11:15 med etterfølgende befarng.

Eventuelt forfall fra organisasjonen må meldes snarest til morten.liebe@statsforvalteren.no, tlf. 41677672. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed fra fast medlem.

Program:

0930 Styremøte på Strand fjellstue i Espedalen.

1115 Lunsj

1200 Avreise Strand fjellstue – kjører sørover til Øvre Svatsum, tar der av til høyre fra fv. 255 der det er skiltet til Langsua np – befarng langs Revsjøvegen inn til enden ved Revsjøene (19 km).

Temaer:

- Beliggenhet verneområdene. Forslag utvidelse ved Ongsjøfjellet.
- Startpunkt vinter (Synstgardsetra), start- og infopunkt sommer (Revsjøen)
- Behov for oppgradering av info-plakter – annen informasjon
- Landbruksdrift Nysetra - forbedring kjøresporet
- Friluftsbuiken – sti- og løypenettet
- Byggesaker hytter – restaurering/riving gjenoppbygging eksempler
- Fiske i Revsjøene – fiskeforvaltningen

1530 Retur Øvre Svatsum

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 10/2021	Godkjenning av protokoll/innkalling		
ST 11/2021	Referatsaker		
	Langsua nasjonalparkstyre - møte 15.06.21 – orienteringssaker		2021/1821
ST 12/2021	Delegerte vedtak		
14/2021	Delegert - Dispensasjon - Espedalen LVO - Motorferdsel langs kjøresporet til Bødalsnysetra for jordbruksdrift 2021-2024 - Ole Erik Aulstad m.fl.		2021/3509
15/2021	Delegert - Dispensasjon - -Langsua m.fl. - Forlengelse av sluttdato for motorisert transport på snøføre våren 2021 - Gausdal fjellstyre		2019/20384
16/2021	Delegert vedtak - Dispensasjon - Langsua NP - Oppsjømyra NR - Espedalen LVO - Dokkfaret LVO - Storlægeret LVO - trening av jakthunder i Gausdal Statsallmenning - Gausdal Fjellstyre		2021/207
17/2021	Delegert vedtak - Dispensasjon - Espedalen LVO - snødekt mark - transport av båt - Finnbølstjønnna - Fron fjellstyre		2021/3639
18/2021	Delegert - Dispensasjon - Langsua NP - Snøskutertransport av ved, varer og utstyr til Fjelldokkhytta 2021-2024 - Wenche Lill Bach		2021/2268
19/2021	Delegert - Dispensasjon- Storlægeret LVO - Røssjøen NR - Motorferdsel etter kjøresporet Sebuhaugen-Kolhus for vedlikehold på hytte - Skrautvål Sameige sørre jaktfelt		2021/1762
20/2021	Delegert - Dispensasjon- Haldorbu LVO - Utbedring av kjørespor til hytte 53/1/277 - May og Gjermund Stubodden		2020/8963
21/2021	Søknad - Espedalen LVO - snødekt mark - trase for telling av trekkelg - Snubblia - Rauskardet - Fron fjellstyre		2021/2957
22/2021	Delegert - Dispensasjon - Langsua NP mfl - Motorferdsel i forbindelse med beitebruk 2021-2024 - Gausdal Fellesdrift - Dock Beitelag - Bødal-Olstad vest Beitelag - Svatsum-Espedal Beitelag		2021/2701
23/2021	Dispensasjon - Espedalen LVO - Oppføring av platting og arbeid på tak og pipe på Gulsandlia - Stig Roar Opseth		2021/2126

24/2021	Delegert - Dispensasjon - Langsua NP - Dokkfaret LVO - Snødekt mark - Vinterfotografering av elg mm. 2021 - fotograf Thor Østbye	2021/3318
25/2021	Delegert - Dispensasjon - Espedalen Ivo - Bruk av motorbåt på Øvre og Nedre Revsjøen 2021-2024 - Gausdal Jeger og Fiskeforening	2020/4927
26/2021	Delegert - Dispensasjon - Langsua NP - Transport med snøskutertil Skardbua 2021-2024 - Marit Paulsrud	2021/1400
27/2021	Delegert vedtak - Dispensasjon - Espedalen Ivo - oppsetting av to stolper i forbindelse med stolpejakt - Fredriksætra - Storhøpiggen - Sør-Fron kommune	2021/5792
28/2021	Delegert - Dispensasjon - Espedalen LVO - Oppsjømyra NR - Storlægeret LVO - Motorferdsel for sportelling av elg langs Vestfjellvegen og Revsjøvegen - Gausdal Fjellstyre	2021/208
29/2021	Delegert - Dispensasjon - Espedalen LVO - Restaurering av seterhus på Reinsåsen gbfnr 238/1/451 - Alf Erling Johansen	2020/9050
30/2021	Delegert vedtak - Dispensasjon - Langsua NP - Dokkfaret LVO - helikopter - elgtelling - Holsbru - Gråmyrin - Fukhamran - Hornsjøen - Gausdal fjellstyre	2021/2720
ST 13/2021	Sak - Storlægeret LVO - Restaurering av sæl på Skriulægeret gbnr 34/3 - Hans Magne Lunde	2020/4823
ST 14/2021	Høring - kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse i Oppland	2021/5205
ST 15/2021	Eventuelt	

ST 10/2021 Godkjenning av protokoll/innkalling

ST 11/2021 Referatsaker

**Langsua nasjonalparkstyre - møte 15.06.21 - orienteringssaker
2021/1821**

ST 12/2021 Delegerte vedtak

**14/2021 Delegert - Dispensasjon - Espedalen LVO - Motorferdsel langs
kjøresporet til Bødalsnysetra for jordbruksdrift 2021-2024 - Ole Erik
Aulstad m.fl. 2021/3509**

**15/2021 Delegert - Dispensasjon - -Langsua m.fl. - Forlengelse av
sluttdato for motorisert transport på snøføre våren 2021 - Gausdal
fjellstyre 2019/20384**

**16/2021 Delegert vedtak - Dispensasjon - Langsua NP - Oppsjømyra NR -
Espedalen LVO - Dokkfaret LVO - Storlægeret LVO - trening av
jakthunder i Gausdal Statsallmenning - Gausdal Fjellstyre 2021/207**

**17/2021 Delegert vedtak - Dispensasjon - Espedalen LVO - snødekt mark
- transport av båt - Finnbølstjønna - Fron fjellstyre 2021/3639**

**18/2021 Delegert - Dispensasjon - Langsua NP - Snøskutertransport av
ved, varer og utstyr til Fjelldokkhytta 2021-2024 - Wenche Lill Bach
2021/2268**

**19/2021 Delegert - Dispensasjon - Storlægeret LVO - Røssjøen NR -
Motorferdsel etter kjøresporet Sebuhaugen-Kolhus for vedlikehold på
hytte - Skrautvål Sameige sørre jaktfelt 2021/1762**

20/2021 Delegert - Dispensasjon- Haldorbu LVO - Utbedring av kjørespor til hytte 53/1/277 - May og Gjermund Stubodden 2020/8963

21/2021 Søknad - Espedalen LVO - snødekt mark - trase for telling av trekkelg - Snubblia - Rauskardet - Fron fjellstyre 2021/2957

22/2021 Delegert - Dispensasjon - Langsua NP mfl - Motorferdsel i forbindelse med beitebruk 2021-2024 - Gausdal Fellesdrift - Dock Beitelag - Bødal-Olstad vest Beitelag - Svatsum-Espedal Beitelag 2021/2701

23/2021 Dispensasjon - Espedalen LVO - Oppføring av platting og arbeid på tak og pipe på Gulsandlia - Stig Roar Opseth 2021/2126

24/2021 Delegert - Dispensasjon - Langsua NP - Dokkfaret LVO - Snødekt mark - Vinterfotografering av elg mm. 2021 - fotograf Thor Østbye 2021/3318

25/2021 Delegert - Dispensasjon - Espedalen lvo - Bruk av motorbåt på Øvre og Nedre Revsjøen 2021-2024 - Gausdal Jeger og Fiskeforening 2020/4927

26/2021 Delegert - Dispensasjon - Langsua NP - Transport med snøskutertil Skardbua 2021-2024 - Marit Paulsrud 2021/1400

27/2021 Delegert vedtak - Dispensasjon - Espedalen lvo - oppsetting av to stolper i forbindelse med stolpejakt - Fredriksætra - Storhøpiggen - Sør-Fron kommune 2021/5792

28/2021 Delegert - Dispensasjon - Espedalen LVO - Oppsjømyra NR - Storlægeret LVO - Motorferdsel for sportelling av elg langs Vestfjellvegen og Revsjøvegen - Gausdal Fjellstyre 2021/208

29/2021 Delegert - Dispensasjon - Espedalen LVO - Restaurering av seterhus på Reinsåsen gbfnr 238/1/451 - Alf Erling Johansen 2020/9050

**30/2021 Delegert vedtak - Dispensasjon - Langsua NP - Dokkfaret LVO -
helikopter - elgtelling - Holsbru - Gråmyrin - Fukhamran - Hornsjøen -
Gausdal fjellstyre 2021/2720**

Arkivsaksnummer: 2021/5205-2

Saksbehandler: Morten Liebe

Dato: 03.06.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Langsua nasjonalparkstyre	14/2021	15.06.2021

Høring - kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse i Oppland

Innstilling fra forvalter

1. Langsua nasjonalparkstyre støtter at det opprettes to KULA-områder innenfor deler av Langsua. Disse utvalgte områdene er i tråd med verneformålene, og gir en ytterligere dimensjon til de eksisterende natur- og kulturkvalitetene.
2. Den nye kunnskapen kan inngå som et stort aktivum i formidlingsaktivitet og andre aktiviteter. For vår del bør temaet konkret innarbeides ytterligere på Kittilbu, på Verksodden som foreslått i rapporten og ved informasjonstiltak knytta til Jotunheimvegen.
3. Styret foreslår endringer av grensene i noen delområder dvs.
  - a. Område 10: Nordover og sørover for Dokkfaret.
  - b. Område 12: Inkludering av Skredalsfjellene.Disse forslagene begrunnes med at områdets brukshistorie og funksjon dekkes på en enda bedre helhetlig måte.
4. Sentrale myndigheter utfordres til å etablere økonomiske tilskudds slik at vi lokalt og regionalt kan utøve aktiviteter knyttet til kvalitetene.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Landskapa er skildra og vist på kart i høyringsutkastet Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse i Oppland. Lenke til høyringsutkastet: <https://hdl.handle.net/11250/2753317>

Saksopplysninger

Riksantikvaren sender nå ut forslag om at 18 landskap (se kartet nedenfor) i Oppland skal inngå i registeret Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse. Høringsfrist 1. september.

Riksantikvaren skriver (utdrag):

Formålet med KULA-registeret og verknaden det har for kommunane

For å medverke til å ivareta nasjonalt viktige landskap utarbeider Riksantikvaren eit landsomfattande register over Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse (KULA-registeret). Dette er eit oppdrag frå Klima- og miljødepartementet. Vidare er registeret eit bidrag til å følgje opp Den europeiske landskapskonvensjonen, som Norge har godkjent. Konvensjonen legg vekt på at landskap er ein felles ressurs som må sikrast gjennom målretta planlegging, forvaltning og vern.

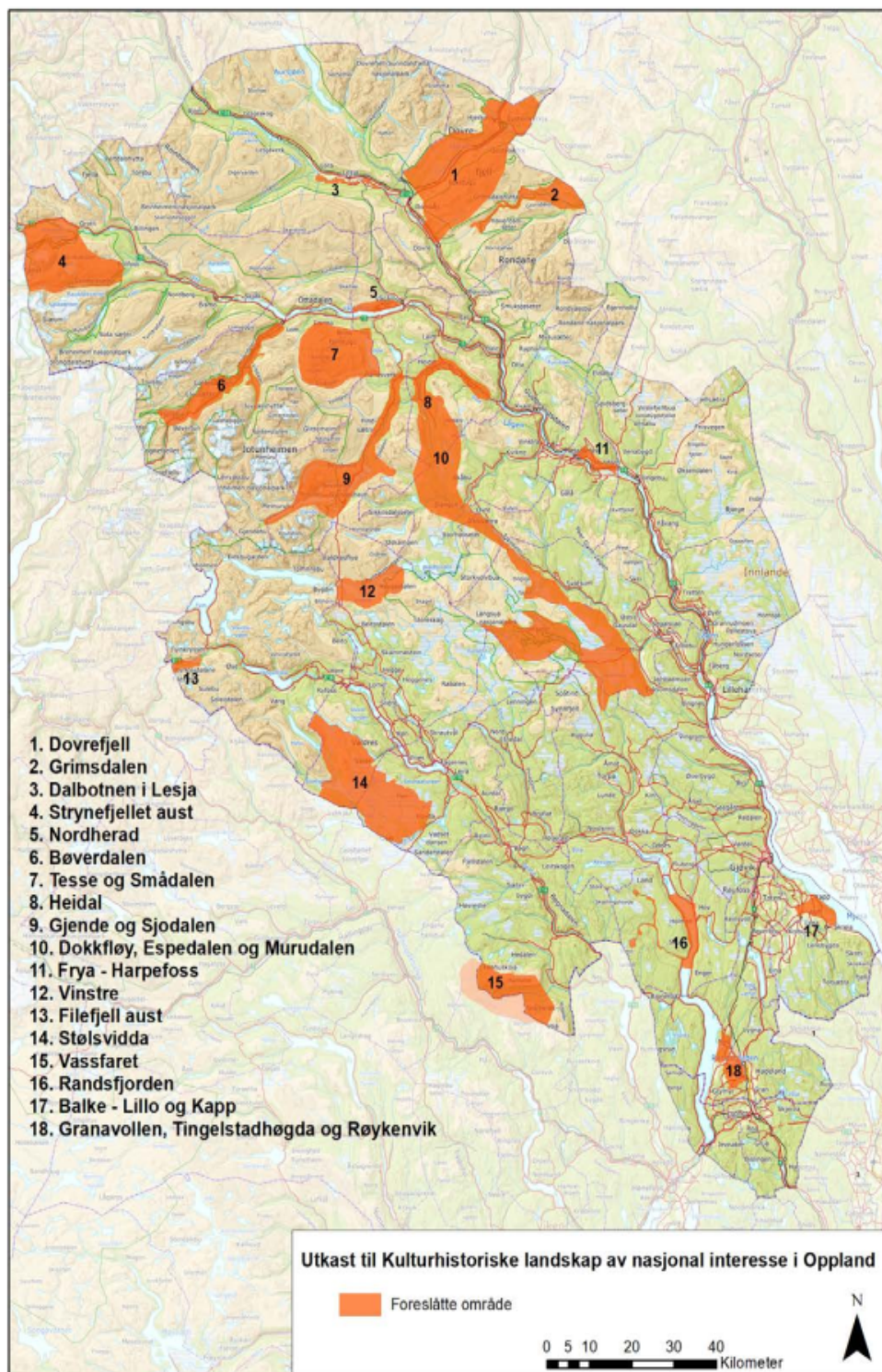
For å kunne gjere dette på ein god måte er det blant anna behov for å kartlegge og prioritere landskap. Kulturmiljøforvaltninga har eit særskild ansvar for å halde oversikt over og velje ut kulturhistorisk verdifulle landskap.

KULA-registeret omfattar landskap av nasjonal kulturhistorisk interesse. Det er eit sentralt kunnskapsgrunnlag og skal signalisere tidleg og tydeleg kva landskap det må takast særlege omsyn til i areal - og sektorplanlegging. Slik vil kulturmiljøforvaltninga vere meir føreseieleg for kommunane og sektorane i deira arealplanlegging og forvaltning av landskap. Målet er å medverke til ei god forvaltning av landskap generelt og desse nasjonalt viktige landskapa spesielt.

To områder ligger delvis innenfor verneområdene i Langsua:

- 10. Dokkfløy, Espedalen og Murudalen
- 12. Vinstre

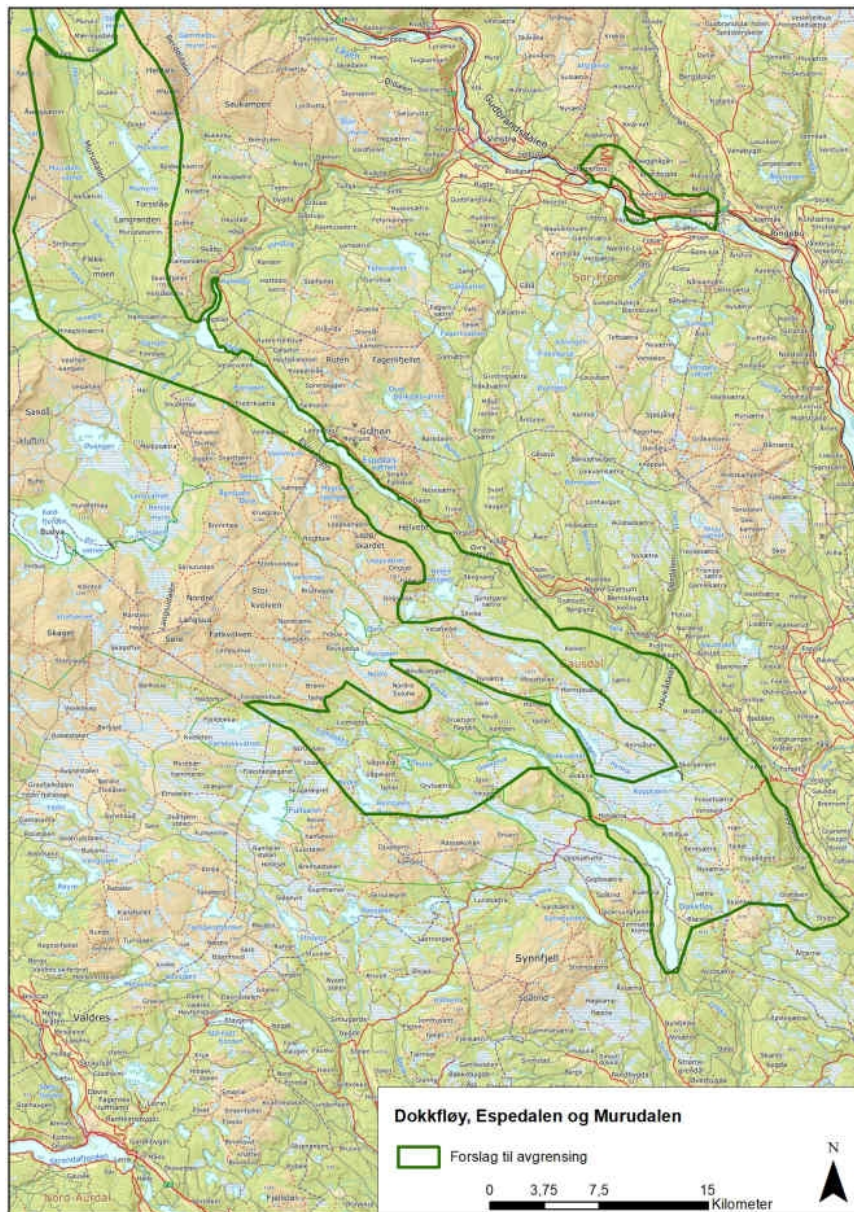
Omtale og begrunnelse for de to områdene i Langsua (utdrag)

10. Dokkfløy, Espedalen og Murudalen

NASJONAL INTERESSE Kulturminne som er knytte til elfgangsten, med hellemåleri og ristningar av elg, buplassar ved vatna, fangstgroper og moderne jakttårn, viser at landskapet har vore brukt til elfgangst samanhengande i lange tider. Dateringa av 10 000 år gamle brende elgbein er eineståande i norsk samanheng. Hellemåleria i Espedalen er svært

sjeldne, og dei einaste i sitt slag i Oppland, Hedmark og Buskerud. Saman med dei rissa elgane ved Dokkfløyvatnet blir området dermed særst viktig for figurativ bergkunst.

Kulturminne og landskap gir ei unik moglegheit til å fortelje historia om ein aktivitet som framleis er svært viktig i nasjonal samanheng. Her ser vi ulike fasar, frå jakt som i hovudsak handla om overleving, til ei meir marknadsog handelsorientert storjakt med fangstanlegg, og til dagens meir fritids- og forvaltningsretta jakt.

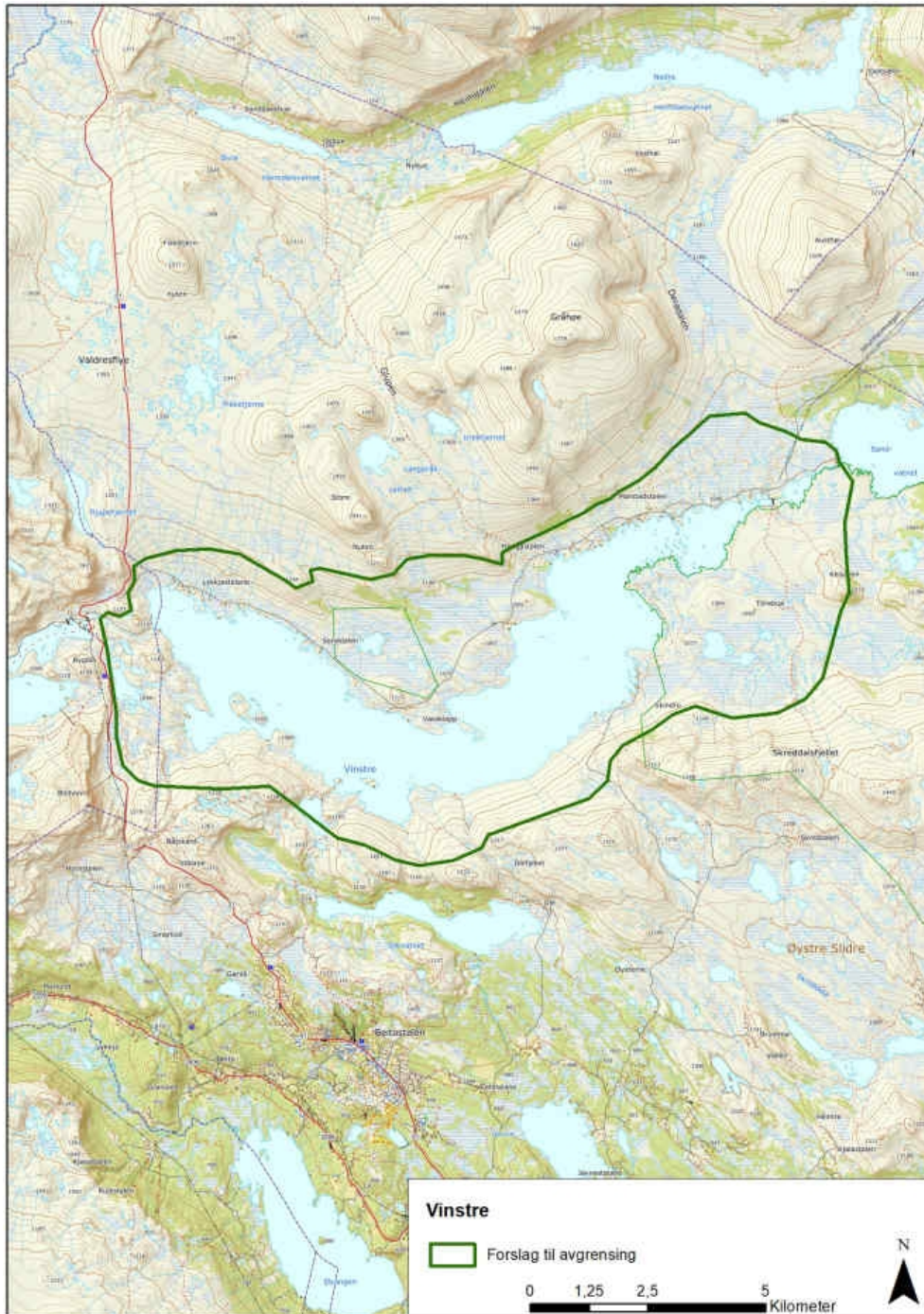

12. Vinstre

NASJONAL INTERESSE Menneske har brukt dette landskapet til fangst, ferdsel, fiske og stølsdrift over ein periode på 9500 år, og det har gitt oss sjeldsynt mange kjende kulturminne som kastar lys over kulturhistoria i høgjellet. Spora etter den tidlegaste bruken med

storviltfangst, fiske og ferdsel i steinalderen finn vi i dei same områda som seinare vart tekne i bruk til stølsdrift, og dei er godt bevarte.

Føresegner i konsesjonen knytt til reguleringa har sikra at vi har fått henta ut store mengder informasjon om kulturhistoria til området. Dei metertjukke laga med organisk masse gir unike moglegheiter til å auke kunnskapen om den tidlege bruken av slike fjellområde.

Verneformål – forskrift

I verneforskriften for Langsua nasjonalpark er ett formålene å ta vare på kulturminner. I verneforskriftene for Dokkfaret landskapsvernområde og Espedalen landskapsvernområde

er formålet bla. å ta vare på et natur- og kulturlandskap med økologiske verdi, kulturell verdi, opplevelsesverdi, og som er identitetsskapende.

Forvaltningsplan

I forvaltningsplanen er prioriterte kulturmiljø innarbeidet på bakgrunn av rapport fra Oppland fylkeskommune i 2015. Det er en stor grad av overlapp mellom områdene i denne rapporten basert på et bredt spekter av kulturminner, og det foreliggende høringsutkastet.

Vurdering

Vurderingen deles i underpunkter dvs. forholdet til verneformål, avgrensningen for de to foreslåtte områdene og overordnede betraktninger.

Verneformål

Forslagene understøtter klart verneformålene og supplerer kunnskapen om kulturhistoriske forhold. Det er således ingen konflikt.

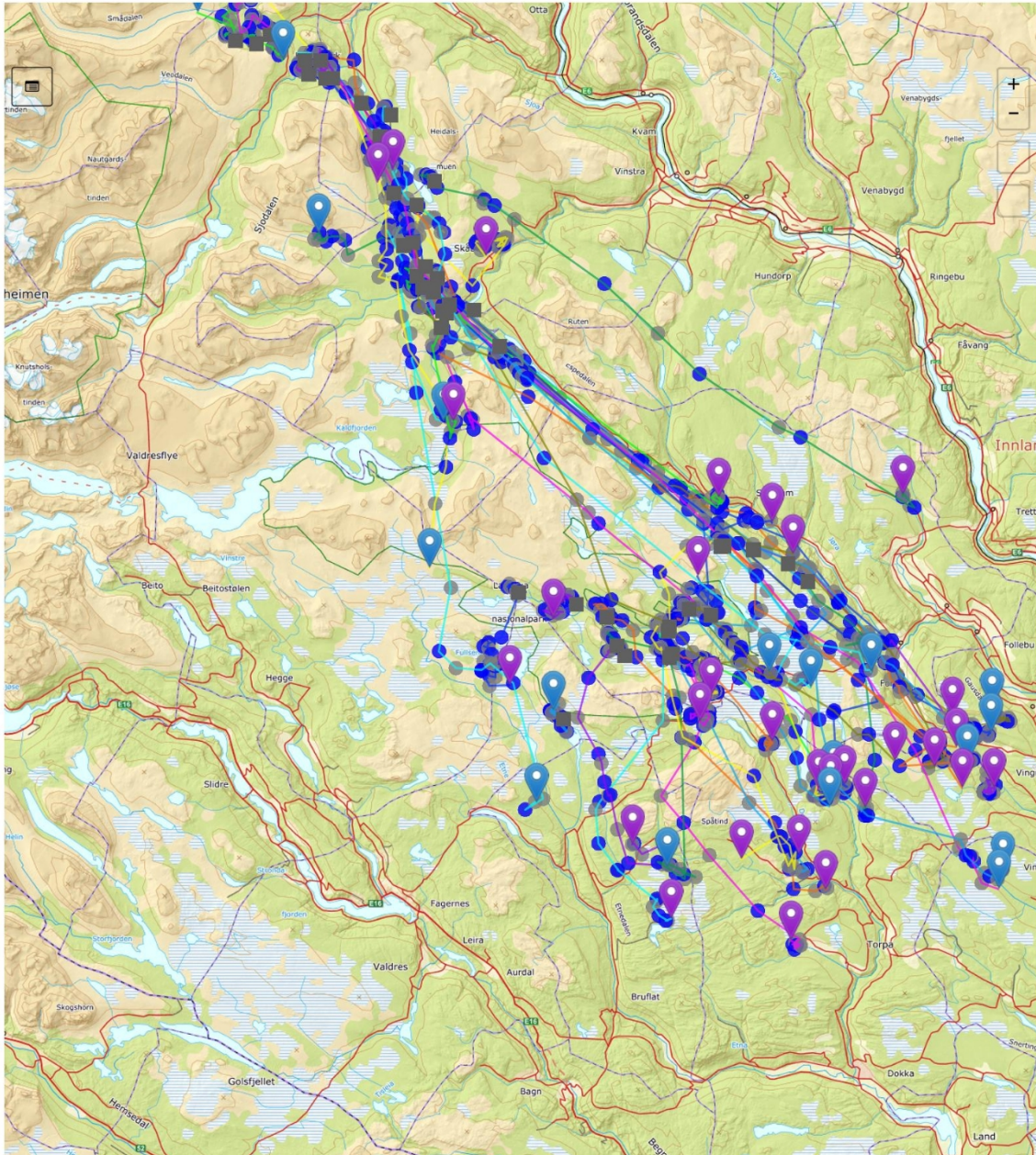
10. Dokkfløy, Espedalen og Murudalen

Avgrensningen er gjort sammenhengende fra Gausdal/Nordre Land i sør og oppover Espedalen til Murudalen. Samtidig er det avgrenset et område oppover i Dokkfaret vest det foregående nevnte.

Det lange sammenhengende området bygger på omfattende kunnskap om fangstsystemer og elgens regulære trekk gjennom området.

Den vestre delområdet i Dokkfaret bygger i hovedsak på gjeldende kunnskap om fangstsystemer. Ut fra lokalkunnskap om elgens trekkområder og beskrivelse av et fangstsystem lenger nord ved Leppe (Boka «Vide vidder i vest» av Jarle Bye), de allerede innlemmede fangstanleggene på sørsiden av Ongsjøfjellet samt ubekreftede registrering i seinere tid i området, er det klart at både elgens funksjonsområde og tilhørende fangst også omfattet området nordover fra Dokkfaret med dalføret over Revsjøene og videre til Nordbua retning Agnsjøene. Vi foreslår derfor at det «indre trekkruta» inkorporeres i KULA-området. Vi viser også til det pågående GPS-prosjektet i regionen, se kartet rett nedenfor pr. 03.06.då som viser at flere dyr trekker gjennom vårt foreslåtte delområde.

Med samme argumentasjon bør Dokkfaret-området vurderes utvidet sørover ned mot Synnfjellet, eksempelvis ligger det et større fangstanlegg sør for Lundsetrene delvis innenfor Skardberga naturreservat.

En slik avgrensning som vi foreslår vil i mye større grad bety at det aller meste av helheten ivaretas. Disse utvildelsene ligger innenfor verneområdene i Langsua. På den måten oppnås

hensikten med opprettelsen av dette KULA-området, jfr. begrunnelsen for nasjonal interesse fra Riksantikvarens referert ovenfor.

12. Vinstre

Begrunnelsen for dette området er bla. storviltfangst spesielt villrein. Området er avgrenset et stykke inn Langsua nasjonalpark dvs. et stykke opp i fjellsiden til Skredalsfjellet. Dette fjellområdet rommer imidlertid flere fangstlokaliteter bla. beskrevet i «Kuturminnesøk». Fangstlokalitetene ligger i nasjonalparken eller like utenfor denne. Dette viser at dette området har vært en del benyttet til fangst på linje med resten av området. Ut fra formålet med 12. Vinstre er det naturlig å ta med Skredalsfjellet i tillegg til det som er foreslått.

Overordnede betraktninger

Den delen av områdene som ligger innenfor vernegrensene er ivaretatt ut fra vernevedtaket. Nasjonalparkstyrets utfordring framover blir derfor å ivareta interessene i den videre planlegging, saksbehandling og formidling. Det er opp til kommunene å gjøre det samme i deres virksomhet da også selvstendig i et samarbeid med nasjonalparkstyret.

Etablering av de to KULA-områdene vil styrke Langsuaas kvaliteter og være med på å sikre området for framtida. Som en del av dette kan den nye kunnskapen inngå som et stort aktivum i formidlingsaktivitet og andre aktiviteter. For vår del bør temaet konkret innarbeides ytterligere på Kittilbu, på Verksodden som foreslått i rapporten og ved informasjonstiltak knytta til Jotunheimvegen.

Det er ikke beskrevet finansieringsordninger for å følge opp med aktiviteter ut over kommunal planlegging. Sentrale myndigheter utfordres såedels til å se nærmere på slike ordninger slik at vi lokalt og regionalt kan utøve nevnte aktiviteter.

Konklusjoner

Vi støtter at det opprettes to KULA-området innenfor deler av Langsua. Disse områdene er i tråd med verneformålene og supplerer kvalitetene på flere måter og kan skape flere bruksområder. Samtidig foreslås endringer av grensene i noen delområder.

Sentrale myndigheter utfordres såedels til å se nærmere på slike ordninger slik at vi lokalt og regionalt kan utøve nevnte aktiviteter.

ST 15/2021 Eventuelt